

М. С. Осіпова

студ. IV курсу

спеціальність «Фінанси, банківська справа та страхування»

Науковий керівник: к.е.н., доц. М. А. Дем'янчук

ДОСЛІДЖЕННЯ ВПЛИВУ ОПОДАТКУВАННЯ ПРИБУТКУ ПІДПРИЄМСТВА НА ЙОГО РОЗВИТОК

Податки є одним з інструментів вилучення частини доходів юридичних та фізичних осіб на користь держави та територіальних громад. Особливе значення мають прибуткові податки, які справляються залежно від отриманих доходів платника, завдяки чому вважаються більш досконалішими. Саме таким є податок на прибуток підприємств (ППП), оскільки цей податок займає важливу роль у наповненні бюджетів та є значущим фактором у регулюванні соціально-економічних процесів у країні [1].

Теоретичне підґрунтя у дослідженні проблематики оподаткування прибутку підприємств становлять праці таких вітчизняних вчених як: В. Л. Андрущенко, В. П. Вишневського, Т. І. Єфименко, С. Л. Лондара, І. О. Луїної, С. В. Онишко, Т. В. Паєнтко, А. М. Соколовської, Л. Д. Тулуша, К. І. Швабія тощо. Проте питання щодо дослідження впливу оподаткування прибутку підприємства на його розвиток потребують постійного вивчення, що й обумовлює мету роботи.

Співпраця держави і підприємств у розвинених країнах здійснюється переважно на взаємовигідних умовах і має тривалий характер, адже без впливу держави неможливе забезпечення конкурентоспроможності підприємств та їх стале економічне зростання, що досягається шляхом створення однакових умов для розвитку бізнесу й стимулювання розвитку підприємств за рахунок податків. Податок на прибуток підприємств має безпосередній вплив на частину доходу, яку отримують у розпорядження ці підприємства, та є не тільки основним важелем впливу держави на діяльність економічних суб'єктів і регулювання соціально-економічних процесів, а і є фіскальним, економічним, інвестиційним, інформаційним, культурним і соціальним важелем для розвитку підприємства.

ППП як фіскальний важіль необхідно розглядати з точки зору його можливостей наповнення бюджету. Цей фіскальний інструмент є важливим чинником створення сприятливих умов для підтримки та розвитку національної економіки в конкурентному стані в глобальному середовищі, однак є невеликим джерелом на-

копичення доходів державного бюджету. Фіскальний важіль ППП наразі реалізован не у повному обсязі через відсутність достатніх стимулів для росту податкової бази, а також через те, що існуватимуть причини для ухилення платників від оподаткування.

ППП як економічний важіль передбачає можливість щодо певних маніпулятивних дій, наприклад, включення або виключення з бази оподаткування ППП певних складових задля підвищення державного суспільного виробництва, використовуючи прискорену амортизацію. ППП є фактично податком на капітал. Саме цей податок впливає на рішення людей щодо заощадження коштів в фірми або на власне споживання. Рациональне маніпулювання базою оподаткування може призвести економіку країни на новий, більш привабливий, високий рівень.

ППП як інформаційний важіль є однією зі складових інтегрованих змін в сфері оподаткування та свідчить про ефективність діяльності уряду та подальші наслідки реалізації державної політики в сфері підприємницької діяльності.

ППП як інвестиційний важіль необхідно розглядати як засіб впливу на рішення економічних аспектів щодо інвестицій підприємства. Оскільки ППП впливає на дохід, який у результаті своєї діяльності отримують підприємства, останнім часом має місце тенденція розширення офшорних юрисдикцій, то актуальним є питання відносно конкуренції підприємницьких структур в створенні сприятливих економічних податкових умов задля подальшого залучення інвестування в країну. Негативний вплив на інвестиції в країну може мати місце, якщо ставка податку на капітал, що вкладений в бізнес, буде дуже високою. Проте, оперуючи досвідом зарубіжних країн в системі міжнародної податкової конкуренції щодо цього питання, українська система оподаткування, а саме, ставка ППП, є не надмірною.

Податкова культура як регуляторний важіль ППП передбачає свідомість суб'єктів підприємницької діяльності щодо сплати податків до державного бюджету. Крім того небажання поповнювати державну скарбницю виникає внаслідок диференціації суспільства з боку ведення підприємницької діяльності, досвідом співпраці з Державною фіскальною службою лише як з контрольним та каральним органом, неефективності та непрозорості розпорядження державними коштами.

ППП як соціальний важіль передбачає, що при ефективному запровадженні певних змін у сфері оподаткування, країна може роз-

раховувати на певні позитивні соціальні наслідки тим самим виводячи економіку країни на новий, більш ефективний рівень: збільшення кількості підприємницьких структур в економіці, а, отже, і збільшення кількості працюючих, призведе, в свою чергу, до зменшення показника безробітних у країні; підприємства будуть здатні сформувати більш стійкий платоспроможний попит на товари та послуги, здійснювати заощадження, зменшуючи цим державні витрати на забезпечення незахищених верств населення; підприємства матимуть змогу спрямувати свої кошти на благодійність, створити власний пенсійний фонд, інвестувати в соціальну сферу, екологічну тощо.

Таким чином, вищеперахована система важелів ППП має синергетичний вплив на розвиток підприємства, яке може досягти якісного розвитку, підвищити свій рівень в загальнодержавній сфері як привабливого інвестиційного об'єкта для вітчизняних та зарубіжних громадян, зменшити рівень безробіття в країні та сприяти налагодженню податкової сфери загалом.

Список використаної літератури

1. Стоян Ю. С. Правове регулювання податку на прибуток підприємств в Україні [Текст]: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. юр. наук : спец. 12.00.07 «Адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право» / Ю. С. Стоян. – Харків, 2003. – 23 с.
2. Шмичкова І. Ю. Оподаткування прибутку підприємств: аналіз застосування в Україні [Текст]/ І. Ю. Шмичкова // Фінанси, грошовий обіг та кредит. – 2014. – №9. – С. 278-285.
3. Кучерявенко Н. П. Курс налогового права : в 6 т. Т. 3 : Учение о налоге [Текст] / Н. П. Кучерявенко. – Харьков : Легас ; Право, 2005. – 600 с.

Д. С. Перонкова

студ. III курсу

спеціальність «Фінанси, банківська справа та страхування»

Науковий керівник: к.е.н., викл. Л.Є. Борисова

НЕДОЛІКИ ФУНКЦІОНУВАННІ СУЧАСНОГО ЛОМБАРДУ

На ринку фінансових установ ломбардна діяльність є досить поширеною та регулюється окрім інших правових документів Положенням «Про порядок надання фінансових послуг ломбардами» [1] та Законом України «Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг» [2].

Ломбарди – це один з найбільш зручних засобів для фізичних осіб отримати швидко готівку. Їх діяльність є дуже старою та